

INTRODUCZIUN

DA MARIA CRISTINA DERUNGS-BARTOLOMEI

Discuors, conversaziun, tschontscha, plidar: tut expressiuns dil sabi Sirah ch'indicheschan la peisa dil plaid. Il cudisch da Sirah va anavos ca. sils onns 180 a. Cr. La cultura gediua era gia confruntada cun la filosofia greca cun ses plaids da sabientscha. Quels vegnan buca refusai; els survegnan cheu ina peisa ulteriura.

Il plaid revelescha l'essenza della caussa; el di tgei ch'in carstgaun ei, scriva il Sirah. Ed el ha ina buna tradiziun: «Dabar», per hebraic ton «plaid» sco «caussa». La forza dil plaid vegn paleisa ella scaffiziun: «Dieus ha detg: ei daventi glisch» (Gen 1,3). In plaid che tschenta ina realitad. Sia forza ei Dieus sez en sia transcendenza. Tut auter che ellas mitologias.

Quei tonscha tochen viaden ella giuvna cardientscha cristiana, sco ins legia ell'introducziun digl evangeli tenor Gion: «All'entschatta era il Plaid, entras quel ei tut vegniu fatg» – cun la finiziun: «il Plaid ei daventaus carn». Exprimius cul plaid grec «logos» cumpeglia quei plaid en sia peisa è la sabientscha humana. Quei fuss la peisa da plaids humans. Il plaid ei buca meins impurtonts ch'igl agir. Cun «dar siu plaid» metta il carstgaun sesez sin stadera. L'observaziun dil Sirah semuossa en tut sia actualitad, avon il fenomen de plaids vehichel d'engon (fake news).

1. LECZIUN

Sir 27,5–8

◦ ina sort culin

Sco il rumien resta anavos el crivel° ch'ins scrola,
aschia era ils sbagls dil carstgaun en siu discuors.

La rauba dil vischler secumprova enta fuorn,
ed il carstgaun vegn mess sill'emprova en sia conversaziun.

Il terren dil pumer semuossa els fretgs da quel,
aschia paleisa la tschontscha ils patratgs dil carstgaun.

Lauda mai in carstgaun avon ch'el hagi plidau,
pertgei leu vegn il carstgaun mess sill'emprova.